

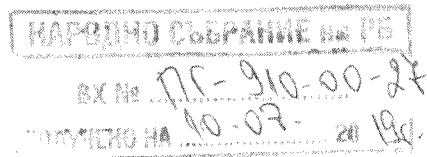

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

София, ул. "Триадница № 56, +3592/983 69 22, www.isi-bg.org, e-mail: ifsi.bulgaria@gmail.com

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

на ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА
ИНТЕГРАЦИЯ

относно:

Законопроект за изменение на Изборния
кодекс

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,**

Институт за социална интеграция би желал да изрази своята позиция по вноса на 9 юли 2019 г. Закон за изменение на Изборния кодекс и по конкретно предложението за промени в § 39 ал. 1 и ал. 3, касаещи машинното гласуване.

Като гражданска организация, която от години е пряко ангажирана с наблюдаването на изборния процес в България, Институтът за социална интеграция изразява позицията, че предлаганите промени в Изборния кодекс, ще окажат влияние върху прозрачността и демократичността на изборния процес в България.

Машинното гласуване дава възможност за редуциране на контролирания вот, който е един от основните пороци на изборния процес

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

София, ул. "Триадица" № 56, +3592/983 69 22, www.isi-bg.org, e-mail: ifsi.bulgaria@gmail.com

в България, както и дава гаранция срещу недобронамерени действия от страна на изборната администрация – случаи, които са често описвани и проследявани от гражданските наблюдатели на Институт за социална интеграция.

Гласуването посредством машини позволява бързо и лесно да бъде обявен резултатът от упражнението вот и да се избегне дългото чакане и ръчното бросне, където има голяма степен на вероятност да бъдат допуснати грешки, които да повлияят на честността на изборния резултат.

Гласуването е форма за изразяване на политическата воля на избирателите, с която те определят кой да бъде избран. От първостепенно значение е волята на избирателя да бъде отчетена, като трябва да се даде възможност на всеки български гражданин сам да реши дали иска да упражни правото си на глас по традиционния (чрез хартиена бюлестина) начин или посредством машина.

Като организация, наблюдаваща изборния процес в България от 2011 г., не можем да не отбележим липсата на разяснителна кампания за машинното гласуване на последните избори за Европейски парламент 2019 и закъснялото сертифициране и въвеждането буквално в последния момент на машинно гласуване в 3 000 секции в страната.

Припомняме, че ЦИК прие с решение № 358-ЕП методически указания относно машинното гласуване за членовете на секционните комисии (СИК) на 20 май 2019 г. (решението е публикувано в 20:38 часа) – броени дни преди изборния ден. Това се случи и след като всички обучения на районните избирателни комисии бяха преминали.

Резултатите, обаче показват, че въпреки липсата на информационна кампания и издадените в последния момент методически указания, в по-голяма част от секциите с машини в страната, българските граждани са упражнили правото си на глас именно посредством машина.

Като наблюдаваща организация на изборния процес дълги години, смеем да твърдим, че както употребата на преференциалния вот с годините има значителен ръст, което показва, че българските граждани все по-често се възползват от тази възможност, подобна е тенденцията българските граждани да ползват машина при упражняване правото си на глас.

От тук нататък държавата, и в частност ЦИК, би трябвало да насочат усилията си към информационни кампании за по-добра информираност и разясняване на възможностите, които дава вота посредством машина. Ролята на Централната избирателна комисия трябва да бъде разширена и да не е съсредоточена само в обучение на изборната администрация, и да

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

София, ул. "Триадница № 56, +3592/983 69 22, www.isi-bg.org, e-mail: ifsi.bulgaria@gmail.com

обърне специално внимание на разработването на изборните протоколи и правилата за отчитане на резултатите.

Вместо промени последния момент, които ще лишат българските граждани от една възможност да упражняват правото си на глас бързо и лесно, призоваваме отговорните институции да съсредоточат работата си върху навременното осъществяване на разяснителна и информационна кампания, както и върху адекватни срокове по въвеждането на машинни в 6 000 секционни избирателни комисии в цялата страна.

Като организация, която работи за подобряване на цялостния изборен процес в България, в качество и на член на Обществения съвет към Централната избирателна комисия, Институтът за социална интеграция призовава законодателя да бъде изключително стриктен и да не променя изборните правила няколко месеца преди провеждането на местни избори, тъй като това ще внесе смут и хаос в изборния процес.

Смятаме, че внасянето на предложения за промени в последния момент е нарушение на правилата и добрите стандарти на законотворчеството, тъй като на практика не дава възможност да бъдат извършени дебати по същество.

С уважение,

Стоянка Балова
Изпълнителен директор,
Институт за социална интеграция

